

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/77/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215200272
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2215200272.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov otec: X. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. č. XXX/X, B. P., zastúpený advokátom: JUDr. Miroslav Kučera, AK so sídlom Krajinská 30, Bratislava, matka: S. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. X.. X/XXX, K., zastúpená advokátkou: JUDr. Marcela Kucháriková, AK so sídlom Senecká cesta 2, Šamorín, o zníženie výživného na maloleté dieťa, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 22. apríla 2015, č.k. 14P/2/2015-95, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa zmenil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 11P/55/2010-16, zo dňa 17.12.2010, čo do výživného tak, že znížil výživné na maloletú A. zo sumy 150 eur na sumu 75 eur mesačne, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, keď vo zvyšnej časti ostáva rozhodnutie bez zmeny s tým, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovenia § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 63 ods. 1, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, 2, § 78 ods. 1 Zákona o rodine, keď vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd z výsledkov vykonaného dokazovania mal jednoznačne za preukázané, že naposledy bolo určené výživné na maloletú rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 11P/55/2010-16 zo 17.decembra 2010 a v čase pôvodného určenia výživného, mala maloletá sedem mesiacov, matka maloletej bola študentkou strednej školy, dostávala len rodičovskú príspevok a prídavok na dieťa a u otca súd nepoznal majetkové pomery, avšak vzal do úvahy jeho dobrovoľný a slobodný prejav vôle ohľadne výšky výživného, pričom navrhol určiť výživné mesačne vo výške 150 eur. V súčasnosti má dieťa päť rokov, je zdravé, navštevuje materskú škôlku s čím sú spojené výdavky vo výške 12 eur mesačne, na školské stravovanie má výdavky mesačne 20 - 30 eur, maloletá navštevuje tanečný krúžok (25 - 30 eur mesačne), športový krúžok (30 eur polročne), tvorivé dielne (30 eur polročne) a angličtinu (40 eur polročne). Spolu na mimoškolské aktivity má matka mesačné náklady v priemere 36 eur. Matka maloletej uviedla, že toho času na maloletú mesačne minie na jej oblečenie a obuv vo výške 150 eur a na jej hygienu a domáce stravovanie mesačne minie 100 - 150 eur. Túto skutočnosť súd matke maloletej neuveril a má za to, že na päť ročné dieťa matka mesačne takúto výšku peňažnej sumy (250 - 300 eur) za normálnych a bežných okolností neminie. Na strane matky súd zmenu pomerov vidí v tom, že takisto má možnosť sa zamestnať, je zdravá, o maloletú je postarané predškolským zariadením. Matka sa snaží si udržať aspoň zamestnanie na dohodu, ktoré však často strieda. Rozpor súd vidí v jej výpovediach, keď pred súdom konštatovala, že z posledného zamestnania má príjem cca 100 eur, pričom v rámci šetrenia výchovného prostredia uviedla kolíznej opatrovníčke, že má príjem cca 300 - 350 eur. Ďalej tiež uviedla, že matke prispieva na chod domácnosti mesačnou sumou vo výške 300 eur. Tieto súdu ničím neosvedčila, preto súd je toho názoru, že sú to opäť fabulované výdavky, podobne ako v prípade výdavkov na maloletého dieťa ohľadne ošatenia, stravovania a hygieny. Na strane otca došlo tiež k zmene pomerov najmä v podobe ďalšej vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa, pričom toho času má vyživovať už tri deti. Ďalej

strata zamestnania k 27.novembru 2014, keď k ukončeniu pracovného pomeru došlo formou dohody a to zo strany zamestnanca, tvrdiac, že jeho zamestnávateľ ho už ďalej nemohol zamestnávať pre nedostatok práce. Súd vychádzal z premisy, že navrhovateľ nežiadal úplne znížiť výživné až na povinné minimum, a presvedčil súd, že chce si plniť svoju vyživovaciu povinnosť, avšak pre nahromadený dlh na výživnom (počnúc od narodenia dieťaťa), nedokáže splácať ani len riadne výživné. Súd uvážil, že pre účastníkov je spravodlivé zníženie výživného a to zo 150 eur mesačne na 75 eur mesačne. Výživu dieťaťa táto suma neohrozí, bude dostatočne zabezpečené, je to v jeho prospech. Matka sa o dieťa osobne stará, zabezpečuje stravovanie, ošatenie, bývanie a pod. Avšak vzhľadom na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča, na ktorého strane došlo k výraznej zmene pomerov, nie je správne, ak by výživné v takejto výške ostalo zachované. Tiež súd má za to, že navrhovateľ sa nevzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, ani zárobku, ani majetkového prospechu. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu. Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého dieťaťa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne a žiadala, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh na zníženie výživného na maloleté dieťa zamietne, alternatívne aby napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a to z dôvodov v zmysle ustanovenia § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p., nakoľko súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Otec dieťaťa podal návrh na zníženie výživného potom, ako matka dieťaťa sa návrhom na začatie exekúcie domáhala zaplatenia zaostaleho výživného ako aj bežného výživného. Potom, čo zamestnávateľ vykonával zrážky zo mzdy navrhovateľa od januára 2014, požiadal navrhovateľ v novembri 2014 zamestnávateľa o skončenie pracovného pomeru. Navrhovateľ skončil pracovný pomer dňom 27.11.2014 a to dohodou na svoju vlastnú žiadosť. Je nevyssvetliteľné konštatovanie súdu v rozhodnutí, že navrhovateľ sa nevzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, keď o skončenie pracovného pomeru požiadal sám. V hrubom rozpore s právami dieťaťa je konštatovanie súdu, že zníženie výživného na polovicu zo sumy 150 eur na sumu 75 eur v dôsledku toho, že otec stratil zamestnanie z dôvodu jeho takéhoto správania a konania je v záujme maloletého dieťaťa. Je ťažko uveriť odôvodneniu súdu, že otec presvedčil súd, že má záujem platiť výživné na maloletú dcéru, keď ako sám uviedol vo svojej výpovedi, dieťa videl naposledy pred takmer piatimi rokmi, keď malo 10 mesiacov a ani nevie kedy sa jeho dcéra narodila. Taktiež nesúhlasí s konštatovaním súdu, že na strane matky vidí súd zmenu pomerov v tom, že má takisto možnosť sa zamestnať, je zdravá, pričom v zápisnici z pojednávania konanom dňa 22.04.2015 po výsluchu matky súd konštatuje, že zmena pomerov na jej strane sa nezmenila. Aj keď matka predložila súdu potrebné listinné dôkazy preukazujúce jej výdavky na maloleté dieťa, ako aj na domácnosť starej matky, kde žije spolu s dieťaťom, súd tieto vyhodnotil ako výdavky fabulované a otec dieťaťa v konaní nepredložil ani nájomnú zmluvu na sumu 250 eur mesačne, čo však súd vôbec nespochybnil. Matka dieťaťa je toho názoru, že zmena pomerov na strane otca nastala v rozšírení vyživovacej povinnosti na ďalšie dieťa a to maloletého X. a taktiež, že otec sa bez dôležitého dôvodu dobrovoľne vzdal zamestnania, preto súd na túto skutočnosť v zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine nemal prihliadať a mal vychádzať zo zárobku navrhovateľa zisteného v konaní, teda zo sumy 789,77 eur. Navrhovateľ v čase poslednej úpravy výživného súhlasil s jeho platením vo výške 150 eur mesačne a aj napriek tomu, že v tom čase nemal žiaden príjem. Zmena pomerov na strane otca nastala v tom, že od poslednej úpravy výživného sa otec zamestnal a mal naposledy príjem 789,77 eur mesačne. Zmena pomerov nastala aj na strane dieťaťa a to uplynutím piatich rokov od poslednej úpravy v spojitosti s nárastom výdavkov na neho, ktoré matka v konaní preukázala. Ďalej matka uviedla, že ani kolízny opatrovník v konaní chrániaci záujem maloletého dieťaťa nesúhlasil s návrhom na zníženie výživného, na ktoré vyjadrenie súd neprihliadol.

Otec maloletého dieťaťa prostredníctvom svojho právneho zástupcu zaslal k odvolaniu matky písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že navrhujú odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 201 ods. 2 písm. e) O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v celom rozsahu, pričom nebol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) O.s.p.) a dospel

k záveru, že odvolanie matky maloletého dieťaťa je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp.zn. 14P/2/2015 je návrh otca na zníženie výživného na maloletú A. zo sumy 150 eur na sumu 50 eur mesačne počínajúc dňom podania návrhu.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správneho postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým súd s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku zmenil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 17. decembra 2010 č.k. 11P/55/2010-16 tak, že znížil výživné na maloletú A. zo sumy 150 eur na sumu 75 eur mesačne ako aj v závislom výroku o náhrade trov konania.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že z obsahu napadnutého rozsudku nemožno vyvodiť, akými úvahami sa súd pri hodnotení dôkazov riadil, z ktorých dôkazov vychádzal, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie a prečo nevykonal ďalšie dôkazy.

Pod odňatím možnosti účastníka konať pred súdom treba rozumieť taký závadný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

V zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku je súd povinný uviesť, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd pritom dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia v zmysle citovaného § 157 ods. 2 O.s.p., pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo účastníka a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého rozhodnutia. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konania spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESĽP, porovnaj napr. rozsudok *Garciaruiz v Španielsko* z 21.1.1999) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (*Georiadis c. Grécko* z 29.5.1997, *Higgins c. Francúzsko* z 19.2.1998). Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 45 ods. 1 Ústavy a článku 36 ods. 1 Listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.“

Vzhľadom na to, že súd prvého stupňa napadnutý rozsudok neodôvodnil spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p., pretože z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, ktoré skutočnosti považoval súd za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a prečo nevykonal ďalšie dôkazy, a teda napadnutým rozsudkom došlo

k porušeniu práva účastníkov na riadny proces, pretože títo majú podstatne sťažené postavenie pri napadnutí rozsudku odvolaním práve vzhľadom na absenciu dôvodov rozhodnutia. Už len z tohto dôvodu bolo potrebné napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti určenia bežného a zročnéno výživného podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť a podľa odseku 2 citovaného ustanovenia vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V zmysle súdom prvého stupňa aplikovaného ustanovenia § 78 Zákona o rodine i v spojení s ustanovením § 163 ods. 1 O.s.p., dohody i súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery, resp. ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a trvanie dávok, pričom zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Hmotno-právnu podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je teda zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

V zmysle § 120 ods. 2 O.s.p. vo veciach, v ktorých možno konanie začať aj bez návrhu, medzi ktoré v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p. patrí i dané konanie, súd je povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhl. V zmysle § 120 ods. 3 O.s.p. iba ak nejde o veci uvedené v ods. 2, súd si môže osvojiť skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov.

Z obsahu spisu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 11P/55/2010-16 zo 17.decembra 2010 bola maloletá A., nar. XX.A. XXXX zverená do osobnej starostlivosti matke a otcovi bola určená vyživovacia povinnosť na maloletú vo výške 150 eur. V čase určenia výživného na maloletú bola matka študentkou strednej školy, dostávala rodičovský príspevok a prídavok na dieťa, inú vyživovaciu povinnosť nemala, bývala u svojich rodičov, ktorí jej pomáhali. Súd nepoznal majetkové a zárobkové pomery otca maloletej, vzal však do úvahy dobrovoľný a slobodný prejav vôle otca maloletej ohľadne výšky výživného, pričom navrhol mesačne 150 eur na výživné. Z lustrácie matky v registri Sociálnej poisťovne bolo zistené, že matka bola zamestnaná od 6.júna 2014 do 31.júla 2014 s priemerným mesačným vymeriavacím základom vo výške 159,25 eur, za obdobie od 17.júla 2014 do 12.augusta 2014 bola tiež zamestnaná na dohodu, s priemerným mesačným vymeriavacím základom

vo výške 21,96 eur. Z lustrácie otca v registri Sociálnej poisťovne bolo zistené, že tento bol zamestnaný od 9.septembra 2013 do 27.novembra 2014 s priemerným mesačným vymeriavacím základom vo výške 789,77 eur. Matka dieťaťa poberá rodičovský príspevok spolu s detskými prídavkami na jedno dieťa celkom vo výške 132,02 za obdobie od marca 2014 do júla 2014, a za obdobie od októbra 2014 do januára 2015 už len detské prídavky vo výške 23,52 eur. Z dohody o vykonaní práce z 26.februára 2015 bolo zistené, že matka pracuje na dohodu v kaviarni v K., s dojednanou odmenou 100 eur mesačne. Z dohody o skončení pracovného pomeru z 27.novembra 2014 bolo zistené, že otec ukončil pracovný pomer u zamestnávateľa - Z. B.S. dohodou, a to zo strany otca. Otec maloletého dieťaťa uzatvoril dňa 22. februára 2014 manželstvo s A. P. s ktorou majú spoločné dieťa - maloletého X., nar. XX. S. XXXX, keď v spoločnej domácnosti s nimi žije aj mal. X., nar. XX. F. XXXX, pochádzajúci z predchádzajúceho vzťahu manželky otca. Otec má ešte vyživovaciu povinnosť k maloletej S. O., nar. X.A. XXXX, určenú rozsudkom Okresného súdu Pezinok č.k. 6C/155/2008-31 z 3.augusta 2009 vo výške 50 eur mesačne s účinnosťou od 12.augusta 2009. Manželka otca dieťaťa je na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok vo výške 250 eur spolu s prídavkami na dve deti a bývajú v podnájme v dvojizbovom byte. Matka s maloletou býva u svojej matky, vo štvorizbovom rodinnom dome. Maloletá A. navštevuje predškolské zariadenie, matka platí mesačne na jej stravu v školskej jedálni sumu 30 eur, na poplatok do materskej škôlky sumu vo výške 12 eur mesačne, na tanečný krúžok sumu vo výške 25 - 30 eur mesačne, na športový krúžok 30 eur polročne a na angličtinu 40 eur polročne.

Porovnajúc odôvodnenie preskúmaného rozsudku prvostupňového súdu s vyššie citovaným zákonným ustanovením a jeho uvedeným výkladom je zrejmé, že prvostupňový súd sa ním dôsledne neriadil. Z odôvodnenia rozsudku totiž nie je možné zistiť vyššie uvedené pre rozhodnutie súdu relevantné skutočnosti, v dôsledku čoho je odôvodnenie rozsudku nielen neúplným, ale i nezrozumiteľným, čo zároveň bráni odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok riadne preskúmať.

V odôvodnení preskúmaného rozsudku absentuje dostatočná a presvedčivá argumentácia prvostupňového súdu, na základe akých dôkazov a na základe akých myšlienkových úvah pri aplikácii ktorých konkrétnych ustanovení Zákona o rodine dospel k záveru, že je dôvodné znížiť výživné na mal. A. zo sumy 150,- eur na sumu 75,- eur mesačne. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní nezistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, pričom z obsahu napadnutého rozsudku zároveň ani nemožno dostatočným spôsobom vyvodit', akými úvahami sa súd riadil, keď dospel k záveru, že suma 75 eur mesačne, ktorá predstavuje znížené výživné na maloletú A. zodpovedá schopnostiam a možnostiam a majetkovým pomerom otca, z ktorých dôkazov pritom vychádzal, ktoré skutočnosti v súvislosti s uvádzaným považoval za preukázané a ktoré nie, a na základe čoho.

Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v prípade návrhu otca na zníženie výživného je potrebné dôsledne skúmať zmenu pomerov v zmysle vyššie cit. ustanovení Zákona o rodine, keď zmenou pomerov odôvodňujúcou zmenu vyživovacej povinnosti musí byť podstatná zmena okolností v čase rozhodovania o zmene, v porovnaní s časom rozhodným pri predchádzajúcom rozhodnutí. K záveru o tejto zmene možno dospieť len zistením rozhodných kritérií v čase pôvodného rozhodovania a v čase rozhodovania o zmene a to v celom časovom úseku medzi nimi, ich vzájomným porovnaním a ich komplexným zhodnotením. Až na základe takéhoto postupu si súd vytvorí záver o tom, či sú dané predpoklady pre rozhodnutie o zmene a ak áno, v akom smere a rozsahu (od kedy a v akej výške). V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že súd prvého nemôže určiť zníženie vyživovacej povinnosti dňom právoplatnosti svojho rozhodnutia, pretože takéto určenie zmeny pomerov nezodpovedá ust. § 78 Zákona o rodine, keďže takýto deň nastane až v budúcnosti a v prípade zmeny pomerov odôvodňujúcej zmenu výživného táto už musela nastať v minulosti a musela byť zo strany súdu zistená a aj zdôvodnená. Vzhľadom na vyššie citované zákonné ustanovenia, odvolací súd v prvom rade uvádza, že aj napriek tomu, že súd prvého stupňa skonštatoval, že ako na strane maloletého dieťaťa, tak aj na strane rodičov došlo k zmene pomerov, túto skutočnosť riadne nevyhodnotil a nepremietol do svojho rozhodnutia. Na strane maloletého dieťaťa skonštatoval, že táto zmena pomerov nastala z objektívnych dôvodov a to uplynutím piatich rokov od posledného určenia výživného, na strane matky táto zmena pomerov nastala z dôvodu, že v súčasnosti sa už môže zamestnať a má príjem minimálne 300 - 350 eur mesačne v hrubom a u otca bola skonštatovaná zmena pomerov v tom smere, že otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému X. narodenému dňa XX. S. XXXX z manželského vzťahu s A. P. a taktiež súd prvého stupňa skonštatoval, že otec je nezamestnaný a nemá žiaden príjem. Súd prvého stupňa si osvojil tvrdenie otca, že pracovný pomer u zamestnávateľa - Z. B.S., bol síce ukončený dohodou na podnet otca, ale z toho dôvodu, že zamestnávateľ nemal pre neho ďalšiu prácu a na základe uvedeného tak dospel k záveru, že otec sa nevzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, ani zárobku, ani majetkového prospechu.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na listinný doklad nachádzajúci sa v spise na č.l. 79 - Dohoda o skončení pracovného pomeru z ktorého vyplýva, že pracovný pomer medzi zamestnávateľom - Z. B.S. a otcom dieťaťa ako zamestnancom uzavretý pracovnou zmluvou zo dňa 09.03.2013 sa skončí dňom 27.11.2014, z dôvodu - zo strany zamestnanca. U tohto zamestnávateľa mal otec podľa predložených výplatných pásov príjem cca vo výške 712 eur mesačne. Odvolací súd je toho názoru, že ak súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí uviedol, že otec ukončil pracovný pomer s týmto posledným zamestnávateľom na základe dohody konštatujúc, že otec sa bez vážnych dôvodov nevzdal vyššieho uvedeného príjmu, nie je zrejmé na základe čoho vyvodil tento právny záver. Z obsahu spisu a to konkrétne z Dohody o skončení pracovného pomeru totiž vyplýva, že to bola iniciatíva zo strany otca na ukončenie pracovného pomeru a tvrdenie otca, že to bolo z dôvodu, že zamestnávateľ nemal preňho ďalšiu prácu nebolo v konaní preukázané. Súd teda nemal dostatočne zistený skutkový stav na skonštatovanie právneho záveru, že otec sa u tohto zamestnávateľa nevzdal bez vážneho dôvodu svojho príjmu. Tento záver súdu nevyplýva z obsahu spisu a nie je žiadnym spôsobom zo strany súdu prvého stupňa ani ozrejmené, čím sa toto rozhodnutie v tejto časti stáva nepreskúmateľné.

Keďže uvedená skutočnosť je pre rozhodnutie súdu o návrhu otca na zníženie výživného rozhodujúca a teda či sa otec bez vážnych dôvodov vzdal alebo nevzdal svojho príjmu, tak v danom prípade neostáva odvolaciemu súdu nič iné, len rozhodnutie súdu prvého stupňa z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia len zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., keď úlohou súdu prvého stupňa bude potrebné doplniť dokazovanie v tom smere, z akého dôvodu bol u otca ukončený pracovný pomer u ostatného zamestnávateľa -Z. B.S. a v prípade ak bude zistené, že to bola iniciatíva otca dieťaťa bez nejakého vážneho dôvodu, tak v danom prípade je potrebné u otca vychádzať z príjmu ktorý dosahoval u tohto zamestnávateľa s tým, že je potrebné zistiť aké príjmy za uvedené obdobie otec maloletého dieťaťa dostával a to spolu aj s vyplatenými dávkami nemocenského poistenia a uvedenú skutočnosť je potrebné náležite objasniť, vyhodnotiť a v rozhodnutí aj odôvodniť.

Bolo preto nevyhnutným aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa s použitím ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia mu vec vrátil na ďalšie konanie.

Povinnosťou prvostupňového súdu bude opätovne vyhodnotiť všetky okolnosti daného prípadu, ak vyvstane potreba prípadne i doplniť dokazovanie na otázky majúce vplyv na výšku výživného na maloleté dieťa podľa vyššie uvedených kritérií. Výsledky vykonaného dokazovania musí súd vyhodnotiť a vo veci opätovne rozhodnúť pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodniť a vysporiadať sa v ňom so všetkými relevantnými skutočnosťami ako i námietkami účastníkov.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 1 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.